

ข่าว ปีที่ : ข่าวปีที่ 1 ฉบับที่ 04 ประจำเดือน 04 2541

หัวข้อข่าว : ปลัดทบวงมหาวิทยาลัย ให้นโยบายผู้บริหาร ม.อ.

รายละเอียด :

ปลัดทบวงมหาวิทยาลัยเดินทางมาเยือนมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พร้อมให้นโยบายการบริหารมหาวิทยาลัย ในภาวะวิกฤติเศรษฐกิจ การประกันคุณภาพการศึกษา และการออกนอกระบบ

รศ. วันชัย ศิริชนะ ปลัดทบวงมหาวิทยาลัย ได้ให้เกียรติเดินทางมาเยือนมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เมื่อวันศุกร์ที่ 27 มีนาคม 2541 โดยมีท่านอธิการบดี รองอธิการบดี คณบดี ประธานสภาอาจารย์ คณาจารย์ และบุคลากรมหาวิทยาลัย ร่วมให้การต้อนรับ ในโอกาสดังกล่าวปลัดทบวงมหาวิทยาลัยได้ให้ข้อคิดเห็นถึงสถานการณ์ของประเทศว่า "ปัญหาสถานการณ์ทางเศรษฐกิจที่ประเทศไทยกำลังประสบอยู่ ซึ่งส่อเค้ามาตั้งแต่ปี 2539 ทำให้ในปี 2540 ต้องนำมาตรการประหยัดงบประมาณมาใช้ แม้แต่วงการศึกษาก็ได้รับผลกระทบอย่างมาก แต่ทบวงมหาวิทยาลัยยังคงมีนโยบายที่จะไม่ลดปริมาณและคุณภาพของการผลิตบัณฑิตลง ซึ่งจากงบประมาณที่จำกัดแต่ภารกิจไม่ลดลงนี้ เป็นจุดหักเหที่สำคัญที่หลายคนบอกว่าจะใช้วิกฤติให้เป็นโอกาส คือ กิจกรรมอะไรก็ตามแต่ที่ทำไม่ได้ในเวลาปกตินั้น น่าจะเอามาเป็นข้ออ้างที่จะต้องนำมาทำในช่วงนี้ นั่นคือการปรับเปลี่ยนรูปแบบและกระบวนการในการบริหารจัดการต่าง ๆ ให้กระชับและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น กล่าวคือรัฐย้าว่าถ้ามหาวิทยาลัยซึ่งเป็นแหล่งรวมชุมพลความรู้ยังไม่สามารถเปลี่ยนวิกฤติเป็นโอกาสได้ ไม่สามารถใช้พลังแห่งสติปัญญาที่มีอยู่มาสร้างประสิทธิภาพในการบริการ โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดได้แล้วใครจะทำได้ ตรงนี้เป็นความท้าทาย เพราะฉะนั้นผมอยากจะเน้นว่าประสิทธิภาพในการบริหารเป็นความจำเป็นในยุคปัจจุบัน ทำอย่างไรเราจะใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์ได้สูงสุด"

ปลัดทบวงฯ ได้ชี้แจงต่อไปว่ารัฐบาลได้มีมาตรการเพื่อการใช้งบประมาณอย่างประหยัด ประกอบด้วยการไม่จัดตั้งหน่วยงานใหม่ ไม่เพิ่มอัตราค่าจ้างข้าราชการ ไม่กำหนดตำแหน่งใหม่ที่มีเงินประจำตำแหน่ง และไม่เริ่มโครงการใหม่ที่ไม่ก่อให้เกิดดอกผล สำหรับโครงการที่สามารถอนุมัติได้นั้นต้องเป็นโครงการที่มีผลต่อการฟื้นฟูและพัฒนาเศรษฐกิจเป็นหลัก ดังนั้นแต่ละมหาวิทยาลัยจะต้องใช้ความรู้ความสามารถอย่างเต็มที่ในการบริหารและจัดการ นอกจากนี้ทบวงมหาวิทยาลัยยังได้กำหนดนโยบายให้แก่มหาวิทยาลัยอีก 6 ประการคือ

1. ความเสมอภาคทางการศึกษา การกระจายโอกาสทางการศึกษา และการขยายวิทยาเขต ก็ยังเป็นนโยบายที่ต้องคงอยู่

2. ความเป็นเลิศทางวิชาการ มหาวิทยาลัยไทยต้องเป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำ ซึ่งมีปัจจัยหลายประการที่ทำให้มหาวิทยาลัยไทยยังไม่เป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำ ไม่ว่าจะเป็นงบประมาณที่สนับสนุนไม่เพียงพอ คณาจารย์มีคุณภาพไม่เพียงพอ ทรัพยากรทางการศึกษาไม่เพียงพอ งานวิจัยยังไม่อยู่ในระดับที่ถือว่าเป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำ แต่ทั้งนี้จะให้มหาวิทยาลัยทุกแห่งเป็นเลิศในทุกด้านย่อมไม่ได้ ดังนั้นต้องเลือกว่ามหาวิทยาลัยแต่ละแห่งจะเอาอะไรเป็นจุดเด่นของงาน

3. ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการที่จะต้องมาจากความสมัครใจจากภายในว่า เราต้องการสร้างประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพภายนอกเป็นสิ่งที่ผู้อื่นมองเราว่ามีประสิทธิภาพแค่ไหน ไม่ว่าจะเป็นความสามารถในการผลิตบัณฑิต สนองความต้องการของสังคม การใช้งบประมาณคุ้มค่าหรือไม่ และทบวงมหาวิทยาลัยได้สนองตอบนโยบายหรือเปล่า

4. ความเป็นนานาชาติของอุดมศึกษาไทย จะอย่างไรให้หลักสูตรของเราเป็นสากล ทำอย่างไรให้นักศึกษามีความรู้ความสามารถระดับสากล และอย่างไรให้สิ่งที่เราสอนเป็นความสนใจของคนต่างชาติและอยากมาเรียน

5. ความสามารถในการผลิตบัณฑิต ให้สนองต่อความต้องการของสังคมได้อย่างทันทั่วทั้งที่ ทันเวลา และมีคุณภาพ

6. การให้ภาคเอกชนมีส่วนรับรู้ รับทราบ และร่วมจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษา แต่การที่เอกชนเข้ามาก็ต้องการผลกำไร แต่ปัญหาอยู่ที่ว่าอย่างไรจะ让他มีกำไรและการศึกษามีคุณภาพด้วย

นโยบายทั้ง 6 ข้อนี้คือ สิ่งที่ทบวงมุ่งหวังจะให้มียุ่ ซึ่งสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้จะสะท้อนออกในแง่ของการจัดสรรงบประมาณ สะท้อนออกมาในเชิงของการอนุมัติให้จัดตั้งหน่วยงานใหม่

สำหรับเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา ที่ทบวงประกาศเป็นนโยบายมาเมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2539 ในระยะแรกหลาย ๆ หน่วยงานยังไม่ยอมรับ แต่หลังจากบริษัทริสต์และเอเชียวิคส์มาจัดอันดับมหาวิทยาลัยไทยอยู่ในอันดับที่ 36 และ 44 ของมหาวิทยาลัยในเอเชีย ทำให้มหาวิทยาลัยมีความตื่นตัวเป็นอย่างมาก จะต้องปรับตัวเองให้มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับของสังคม

การประกันคุณภาพจะต้องเกิดขึ้นจากความสมัครใจ ต้องให้เกิดความรู้สึกเองว่าถ้าไม่มีคุณภาพเราอยู่ไม่ได้ โดยเฉพาะในสังคมที่มีการแข่งขัน แม้แต่มาเลเซียเองก็ประกาศนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาในวันเดียวกับไทย แต่ของเขานั้นประกาศแล้วมีการบังคับ ขณะที่นโยบายของทบวงมหาวิทยาลัยไม่ได้บังคับ เพียงแต่บอกว่าให้แต่ละแห่งสร้างระบบควบคุมคุณภาพด้วยตัวเอง แล้วแจ้งให้ทบวงทราบเพื่อที่จะประเมินและตรวจสอบต่อไป

รศ. วันชัย ศิริชนะ ปลัดทบวงมหาวิทยาลัย ได้กล่าวถึงการออกนอกระบบราชการว่าเมื่อออกนอกระบบแล้ว จะเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐที่ไม่ใช่ระบบราชการ ในฐานะเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐ รัฐพึงจัดสรรงบประมาณให้ เพื่อให้สามารถดำเนินการได้ตามความจำเป็น การบริหารมหาวิทยาลัยเป็นอิสระและปลอดจากระบบราชการ ซึ่งมี 3 กรณีคือ ด้านการบริหาร การเงินงบประมาณด้านวิชาการ และด้านการบริหารงานบุคคล ซึ่งทั้ง 3 ด้านอยู่ในความดูแลของสภามหาวิทยาลัย นอกจากนี้มหาวิทยาลัยต้องจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและได้มาตรฐานตามเกณฑ์ที่รัฐกำหนด และในฐานะที่เป็นองค์กรสาธารณะภายใต้รัฐธรรมนูญฉบับใหม่ และในฐานะที่ใช้เงินงบประมาณแผ่นดินมาดำเนินการ รวมถึงฐานะที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม มหาวิทยาลัยจะต้องดำเนินการด้วยความโปร่งใสและพร้อมที่จะได้รับการตรวจสอบจากภายนอก หลักการของการออกนอกระบบแต่ละมหาวิทยาลัยจะต้องออกนอกระบบเหมือนกันหมด แต่รูปแบบของการบริหารภายในมหาวิทยาลัยแต่ละแห่ง ไม่จำเป็นต้องเหมือนกัน ภายใน 6 เดือนนี้ จะมีความเคลื่อนไหวจากทบวงออกมาให้มหาวิทยาลัยแต่ละแห่งได้เตรียมตัว ปัจจุบันมหาวิทยาลัยที่ออกนอกระบบแล้วได้แก่ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ มหาวิทยาลัยสุรนารี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี และที่กำลังจะออกนอกระบบอีกแห่งคือ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงที่เชียงราย
